

Grudzień, tydzień 1 Tu rosły paprocie

Dzień 3 Węglowa rodzina

Cele główne:

- zapoznanie z produktami powstałymi wskutek chemicznej przeróbki węgla,
- rozwijanie umiejętności klasyfikowania.

Cele operacyjne:

Dziecko:

- wymienia produkty powstałe z węgla,
- segreguje figury według wielkości.

Przebieg dnia

1. Słuchanie opowiadania Hanny Zdzitowieckiej *O czym szeptały iskiereki.*

Ewa siedzi przed piecem i patrzy, jak z paleniska spadają iskiereki do popielnika. To węgiel się pali.

„Co to jest węgiel”? – myśli Ewa. Patrzy w ogień, gdy nagle...

– Pst! – wyskoczyła z ognia iskiereka i zaszemrała cichutko:

– Posłuchaj... ale nim skończyła, już zgasła.

– Dawno, dawno temu, przed wielu laty – syknęła druga iskiereka i też zgasła.

– Tam, gdzie teraz jest kopalnia węgla... zaczęła trzecia.

Przez chwilę nie pokazywała się żadna iskiereka. Ewa myślała, że nie dowie się, co było na miejscu kopalni, gdy cała gromadka błyszczących iskierek wpadła do popielnika.

– Był wielki, wielki zielony las...

– A w tym lesie rosły gęsto wysokie drzewa...

– Takich drzew już teraz nie ma w żadnym lesie – dodała następna iskiereka, gdy jej poprzedniczka zgasła.

Iskiereki szeptały teraz jedna po drugiej:

– Drzewa rosły i po wielu, wielu latach przewracały się od starości...

– Łamały je burze i wichury...

– Zalewały je wody... przysypywała ziemia...

– Na obalonych pniach wyrastały nowe i coraz to nowe...

– Po wielu, wielu latach...

– To już było – przerwała Ewa.

– Pst, słuchaj, nie przerywaj – syknęły naraz trzy iskiereki.

– Przez wiele, wiele lat leżały pod ziemią, nieraz bardzo głęboko...

... i zmieniały się powoli w czarne, twarde bryły...

– Jeszcze dziś możesz zobaczyć czasem na kawałku węgla ślady odcisniętych liści prastarych drzew...

– ... drzew, które rosły, gdy jeszcze ludzi nie było na ziemi...

– ... gdy jeszcze ptaki nie śpiewały i nie wily gniazd pomiędzy gałęziami...

– ... gdy między drzewami przesuwały się olbrzymie zwierzęta, które dawno już, dawno wyginęły...

– ... gdy ... – zaczęła ostatnia iskiereka i ... zgasła.

Rozmowa na temat opowiadania:

– Co robiła Ewa?

– O czym opowiadały iskiereki?

– Czy węgiel jest ważnym minerałem? Dlaczego?

2. Małe figury, duże figury – ćwiczenia klasyfikacyjne.

- Segregowanie figur pod względem wielkości.

Obręcze, kartonowe figury w różnych kształtach – małe i duże. Wycięte z papieru.

R. przygotował dwie obręcze i kartonowe figury w różnych kształtach – małe i duże. Dziecko wkłada do jednej obręczy duże figury, a do drugiej – małe figury.

- Porównywanie liczebności figur w obręczach.

Figury w różnych kształtach – małe i duże.

Dziecko liczy duże figury, a potem małe figury; wskazuje te, których jest więcej. Określa, o ile jest ich więcej (o ile jest ich mniej).

- Układanie sylwety dinozaura z klocków w kształcie figur geometrycznych. Liczenie jakich klocków i ile użyto do ułożenia sylwety dinozaura.

Klocki w kształcie figur geometrycznych.

3. Zabawy z wykorzystaniem wiersza Marii Terlikowskiej *Węglowa rodzinka*; poszerzanie wiadomości o produktach pochodzących z przeróbki (chemicznej) węgla.

- Słuchanie wiersza – klaskanie, gdy są wymieniane nazwy produktów, do których wytworzenia jest potrzebny węgiel.
- Powtarzanie (podczas recytacji fragmentów wiersza) za R. nazw produktów wytworzonych z węgla.
- Podział wymienionych w wierszu nazw produktów pochodzących z węgla (wybaldowane wyrazy) na sylaby, z jednoczesnym wykonywaniem ruchów (klaskanie, tupanie, podskakiwanie, uderzanie o uda, klaskanie nad głową itp.).

To węglowa jest rodzina:
parafina,
peleryna,
duża **piłka** w białe groszki
i z apteki **proszek** gorzki,
i z plastiku **sześć koszyków**,
gąbka, co się moczy w wodzie,
i **benzyna** w samochodzie,
czarna smoła,
biała świeca,
to rodzina węgla z pieca.
Widzę już zdziwione miny:
Co ma węgiel do benzyny?
Czy jest z węglem spokrewniona
gąbka miękka i czerwona?
Otóż właśnie wiem na pewno,
że jest jego bliską krewną.
Węgla jest po odrobinie

w **parafinie**,
w **pelerynie**,
w dużej **piłce** w białe groszki
i z apteki **proszku gorzkiego**,
i w **ołówku** tym w piórniku,
i w **koszyku** tym z plastiku.
Nawet świece, te z choinki,
to też węgla są kuzynki.
Lecz wśród wszelkiej tej rodziny,
wśród kuzynów i rodzeństwa,
nie ma ani odrobiny
rodzinnego podobieństwa.
Węgiel czarny jest jak skała,
koszyk żółty, świeca biała.
Skąd się wzięły te różnice?
O! To już są tajemnice,
które kryją się w fabryce.

4. Karta pracy, cz. 2, nr 30. - do wydruku na końcu

- To zdjęcie przedstawia grudkę węgla kamiennego.
- Narysujcie przy strzałkach, co otrzymujemy z węgla kamiennego.

To jest zdjęcie przedstawiające grudkę węgla kamiennego. Narysuj przy strzałkach, co otrzymujemy z węgla.

